

ECO Oostermoer

gaat voor leefbare en duurzame regio

EEXTERZANDVOORT – Een jaar geleden is het initiatief genomen voor ECO Oostermoer. Deze coöperatie heeft als gemeenschappelijk doel inwoners en organisaties vooral in de Oostermoer in staat te stellen of te ondersteunen bij het op peil houden of verbeteren van de leefbaarheid in het gebied en het verduurzamen van de leefomgeving. Het initiatief hiervoor lag bij een aantal inwoners van Eexterzandvoort, die startten met de werkgroep Eexterzandvoort Energie Neutraal (EEN), maar al gauw bleek dat bij de haalbaarheid van de doelen het dorp te klein zou zijn en werden de vleugels uitgeslagen over de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn en Tynaarlo. Na een jaar van plannen maken en haalbaarheidsonderzoeken is nu langzamerhand ook de tijd gekomen om te gaan oogsten en ECO Oostermoer wat meer bij de inwoners van de gemeenten onder de aandacht te brengen.

Door Henry Koops

Rienus Ferwerda is voorzitter van ECO Oostermoer en één van de mensen van het eerste uur. „Met de werkgroep EEN organiseerden we dingen voor het dorp, zoals energiescans en excursies. De bedoeling was om groene energie in te kopen voor het dorp. Maar met 52 huishoudens en 150 inwoners is het dorp hiervoor te klein. Voor een levensvatbare energie-inkoop zou je dit op moeten schalen naar ongeveer 40.000 huishoudens en circa 100.000 inwoners. Het idee ontstond om hiervoor een coöperatie op te richten met de oorspronkelijke doelstellingen van EEN. De insteek was een levensvatbare coöperatie die zijn eigen broek kon ophouden zonder subsidies. Om het draagvlak te peilen hebben we in het voorjaar van 2012 een bijeenkomst belegd in Annen voor de inwoners van de drie gemeenten. Daar kwamen meer dan 100 honderd mensen op af, waarvan er tegen de 50 bereid waren om iets te doen voor de coöperatie. Er zijn meerdere werkgroepen geformeerd, zoals een werkgroep In-

koop energie en een werkgroep die de statuten heeft opgesteld. En op 1 oktober 2012 zijn deze bij de notaris gepasseerd en was ECO Oostermoer een feit.”

Lokaal

ECO Oostermoer heeft zoals gezegd als doelstelling: het realiseren van een leefbaar en duurzaam platteland voor en door inwoners. Samenwerking vindt plaats op lokaal niveau zonder winstoogmerk en zonder concurrentie. „We willen een organisatie zijn, die zaken regelt op lokaal- of dorpsniveau die in verband met de schaalgrootte of de kosten niet of moeilijk te organiseren zijn. De coöperatie kiest zelf niet, maar dat doen de inwoners. Afhankelijk van wat zij willen, wordt er actie ondernomen. We nemen geen standpunten in. Als de inwoners hier een windmolen willen, dan gaan we dat proberen. Willen ze dat niet dan gaan we op zoek naar alternatieven voor duurzame energie. We hebben geen winstoogmerk, alle opbrengsten van activiteiten worden ingezet om de doelstellingen te realiseren.”

Organisatie

De coöperatie heeft een bestuur van negen leden die uit de drie gemeenten afkomstig zijn. „Bij een coöperatie hebben de leden het voor het zeggen. Zij bepalen het beleid en waar de opbrengsten aan worden besteed. Ieder lid heeft evenveel stemrecht. Het bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de besluiten uit de Algemene ledenvergadering. Het bestuur wordt gevoed door een denktank van ongeveer 40 mensen uit de werkgroepen. In de werkgroepen zitten deskundigen uit de regio met kennis over de verschillende terreinen waarin ECO Oostermoer activiteiten wil ondernemen. Tenslotte kent de organisatie een Comité van Aanbeveling bestaande uit drie wethouders uit de drie gemeenten, de directeur van de Natuur en Milieu Federatie Drenthe, de vice-voorzitter van het Brede Overleg Kleine Dorpen en een hoogleraar plattelandsonwikkeling van de Rijks Universiteit Groningen.”

Glasvezel

De werkgroepen zetten in op leefbaarheid en duurzaamheid. Een van de projecten is de aanleg van een glasvezelinfrastuctuur (breedband). „We hebben te maken met krimp mede doordat de voorzieningen op het platteland verdwijnen. Met de aanleg van glasvezelkabels, ook in het buitengebied, denken we de leefbaarheid te kunnen verbeteren. Uitgangspunt is dat bij ieder pand een betaalbaar aansluitpunt komt voor het gebruik van internet, digitale televisie en telefonie. Dat biedt enorme voordelen. De internetverbindingen worden sneller. Gunstig voor bedrijven, maar ook het thuiswerken kan worden bevorderd. Goede verbindingen bieden ook mogelijkheden in het onderwijs en de zorg. Wifi op scholen. Het internet kan helpen bij de ondersteuning van ouderen en zie-

■ Rienus Ferwerda: „Samen staan we sterk om onze regio duurzamer en leefbaarder te maken.”

ken, waardoor zij contact kunnen onderhouden met bureaus om te vragen of zij bijvoorbeeld boodschappen kunnen doen. Lukt het niet dan kun je het breder trekken en hulp vragen in een naburig dorp. Maar ook voor het lenen van gereedschap, het oplossen van vervoersproblemen kan van internet gebruik worden gemaakt. Mensen kunnen hierdoor langer thuiswonen. De mogelijkheden zijn legio. Een vorm van modern *naoberschap*. Maar dan moet de infrastructuur wel goed zijn en voor iedereen toegankelijk. Het dubbelvolke Zweden bewijst dat het mogelijk is, want daar wordt een groot deel van de glasvezelinfrastuctuur beheerd door coöperaties zonder winstoogmerk. Ik zie voldoende mogelijkheden dat het hier ook moet gaan lukken. Om hier zekerheid over te krijgen zijn we recent gestart met een haalbaarheidsonderzoek, waarin we naagaan of hier voldoende (financieel) draagvlak voor te vinden is”

Senior-Web

Een ander project waarmee ECO Oostermoer zich bezig houdt in verband met de leefbaarheid is de samenwerking met Senior-Web. „Deze organisatie heeft 415 leercentra in Nederland. In een leercentrum kunnen geïnteresseerden computer- en internetcursussen volgen, zowel voor beginners als gevorderden. De doelgroep is voornamelijk 50-plussers, maar ook andere belangstellenden kunnen meedoen. Naast cursussen wordt ook hulp bij computerproblemen geboden. Hiervoor worden ambassadeurs ingezet. Zij treden op als docent, maar doen ook taken in de techniek, de PR of helpen bij de organisatie van de cursussen. Wij zijn op zoek naar vrijwilligers die als ambassadeur mee willen helpen.”

Duurzame energie

In de loop van 2014 gaat ECO Oostermoer duurzame/groene energie

leveren. „In het begin van dit jaar waren we al in een vergevorderd stadium met een duurzame energieleverancier. Maar door een faillissement ging dit niet door. Achteraf bleek dit in ons voordeel te werken, want voor coöperaties in het Noorden was het aanleiding om de handen ineen te slaan. De geboorte van Noordelijk Lokaal en Duurzaam (NLD) was het gevolg. NLD vraagt momenteel een leveringsvergunning aan en wordt hiermee één van de eerste niet-commerciële energieleveranciers van Nederland. Dat betekent dat alle opbrengsten/winsten terecht komen bij de coöperaties, waaronder ECO Oostermoer. Uitgangspunten voor ons zijn dat de te leveren energie aan de inwoners grotendeels duurzaam geproduceerd dient te zijn. Grotendeels omdat groen gas nog te weinig voorhanden is. Verder dient de prijs concurrerend te zijn. We willen een scherpe prijs voor onze inwoners. En we moeten er iets aan verdie-

nen, waardoor we weer andere projecten kunnen financieren om onze regio duurzamer en leefbaarder te maken.”

CO2-uitstoot

ECO Oostermoer wil ook graag de CO2-uitstoot terugdringen. „Hiervoor zoeken we samenwerking met diverse partijen, als gemeenten, kennisinstellingen en inwoners. In Gasselternijveenschemond is een proef gedraaid en is men gestart om na te gaan hoe een Dorpsenergieplan (DEP) gestalte kan krijgen. Studenten hebben met de inwoners onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor CO2-reductie in het dorp en de omgeving. Verder hebben ze onderzocht hoe deze reductie zichtbaar gemaakt kan worden met behulp van zogenaamde *touch tables* en welk rekenmodel hierbij behulpzaam kan zijn. Het ontwikkelde rekenmodel was één van de genomineerden voor de Gasterra Transitie Jaarprijs 2013. Omliggende dorpen hebben inmiddels aangegeven bij het project betrokken te willen worden.”

Leden werven

De organisatie van ECO Oostermoer staat, volgens Rienus Ferwerda. „We hebben tot op heden niet actief aan ledenwerving gedaan. We vonden dat we eerst concreet moeten laten zien waar we mee bezig zijn. Met de genoemde projecten hebben we dat aangetoond. Maar we zullen ook leden moeten hebben. Voor vijftien euro per jaar kan men al lid worden. Dit bedrag is laag om het voor iedereen toegankelijk te maken. De leden zijn voor de coöperatie van levensbelang. Zij bepalen het beleid en kunnen actief meehelpen ons platteland leefbaarder en duurzamer te maken en voor voldoende draagvlak zorgen, waarmee we de plannen waar kunnen maken.” Belangstellenden kunnen zich aanmelden via de website www.eco-oostermoer.nl.